δεν περιορίζεται στα εξαγόμενα προς την Αυστρία κοινοτικά προϊόντα και, αντιστρόφως, στα εξαγόμενα προς την Κοινότητα αυστριακά προϊόντα, αλλά εκτείνεται και στα προϊόντα που κατάγονται από τα κράτη της Κοινότητας τα οποία, κατόπιν απλής διελεύσεως από το αυστριακό έδαφος, επανεισάγονται στην Κοινότητα.

2. Τα άρθρα 13 και 20 της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Δημοκρατίας της Αυστρίας, σχετικά με την απαγόρευση των ποσοτικών περιορισμών επί της εισαγωγής και των μέτρων ισοδυνάμου αποτελέσματος, πρέπει να ερμηνεύονται υπό την έννοια ότι απαγορεύουν να εξαρτάται η χορήγηση από την υγειονομική αρχή κράτους μέλους της αιτουμένης από παράλληλο εισαγωγέα αδείας εμπορίας φαρμάκου αυστριακής καταγωγής, καθ' όλα πανομοιοτύπου με φάρμακο ήδη εγκεκριμένο από την εν λόγω υγειονομική αρχή, από την προϋπόθεση προσκομίσεως από τον παράλληλο εισαγωγέα εγγράφων τα οποία έχουν ήδη προσκομιστεί στην αρχή αυτή από τον παρασκευαστή του φαρμάκου κατά την πρώτη αίτηση χορηγήσεως αδείας εμπορίας.

Πράγματι, εφόσον η υγειονομική αρχή διαθέτει ήδη όλα τα αναγκαία σχετικά με το εν λόγω φάρμακο πληροφοριακά στοιχεία και δεν αμφισβητείται ότι το εισαγόμενο φάρμακο είναι πανομοιότυπο με το εγκεκριμένο, το να κριθεί ότι τα άρθρα 13 και 20 της συμφωνίας δεν απαγορεύουν τέτοιες απαιτούμενες προϋποθέσεις θα ισοδυναμούσε με αφαίρεση μεγάλου μέρους της πρακτικής αποτελεσματικότητάς τους.

ΕΚΘΕΣΗ ΑΚΡΟΑΤΗΡΙΟΥ
στην υπόθεση C-207/91 *

I — Πραγματικά περιστατικά και διαδικασία

Α — *Έκθεση των πραγματικών περιστατικών*

Η εταιρία Firma Eurim-Pharm GmbH (στο εξής: Eurim-Pharm), που εδρεύει στη Δημοκρατία της Γερμανίας, εμπορεύεται φάρμακα.

Το 1985 η εν λόγω εταιρία θέλησε να πωλήσει στη Γερμανία, στο πλαίσιο των εμπορικών της δραστηριοτήτων, ένα φάρμακο ονομαζόμενο Adalat R. Επρόκειτο περί ενός προϊόντος παρασκευαζομένου στη Γαλλία από την Bayer AG (στο εξής: Bayer), το οποίο εχρησιμοποιείτο ως φάρμακο κατά της υπερτάσεως και της στηθάγχης.

Το σχέδιο της Eurim-Pharm για την εν λόγω εμπορική πράξη ήταν το ακόλουθο. Σκόπευε να αγοράσει το Adalat R στην αυστριακή αγορά όπου το διένειμε η Bayer.

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

Εν συνεχεία, πάνω στη συσκευασία που χρησιμοποιούσε η Bayer θα επεκολλάτο ετικέτα εμφαίνουσα το όνομα και τη διεύθυνση της Eurim-Pharm. Κατόπιν, το φάρμακο θα επωλείτο εντός της Γερμανίας, παραλλήλως προς το κύκλωμα διανομής που είχε αναπτύξει η Bayer, η οποία εμπορευόταν ήδη το Adalat R εντός της χώρας αυτής.

Επιθυμώντας να θέσει σε εφαρμογή τη στρατηγική αυτή, η Eurim-Pharm υπέβαλε, με έγγραφο της 6ης Μαΐου 1985, αίτηση χορηγήσεως αδείας στην αρμόδια γερμανική αρχή, ήτοι στη Bundesgesundheitsamt (Ομοσπονδιακή Υπηρεσία Υγείας), δεδομένου ότι στη Γερμανία απαιτείται για την εμπορία φαρμάκων προηγουμένως άδεια. Προς στήριξη της αιτήσεώς της υπέβαλε έγγραφα αποδεικνύοντα ότι το Adalat R παρασκευαζόταν από την Bayer και ήταν πανομοιότυπο με αυτό που θεμιτώς επωλείτο από την εταιρία αυτή εντός της Γερμανίας.

Στις 11 Ιουλίου 1985 η Bundesgesundheitsamt απέρριψε την αίτηση της Eurim-Pharm με την αιτιολογία ότι δεν περιείχε τα πληροφοριακά στοιχεία τα οποία, κατά την εθνική νομοθεσία, έπρεπε να γνωστοποιούνται στην αρχή αυτή προκειμένου να μπορεί να προσδιορίζει εάν, εν όψει των θεραπευτικών ιδιοτήτων του Adalat R και των κινδύνων που ενδεχομένως μπορούσαν να προκύψουν από τη χρησιμοποίησή του, το προϊόν αυτό μπορούσε να κυκλοφορεί στο εμπόριο εντός της Γερμανίας.

Αφού υπέβαλε ανεπιτυχώς διοικητική ένσταση ενώπιον της Bundesgesundheitsamt, η Eurim-Pharm άσκησε, την 1η Απριλίου 1988, προσφυγή κατά της αποφάσεως της αρχής αυτής ενώπιον του Verwaltungsgericht Berlin (στο εξής: Verwaltungsgericht).

Ενώπιον του δικαστηρίου αυτού, η Eurim-Pharm ισχυρίστηκε ότι βάσει των άρθρων 13 και 20 της Συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Δημοκρατίας της Αυστρίας (ΕΕ ειδ. έκδ. 11/003, σ. 4) έπρεπε να εξαλειφθούν τα εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων μεταξύ των δύο συμβαλλομένων μερών. Ισχυρίστηκε ότι αντιβαίνει προς την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων το να απαιτείται από έναν εισαγωγέα φαρμάκου αυστριακής καταγωγής να παράσχει πληροφοριακά στοιχεία περί του φαρμάκου αυτού στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους εισαγωγής όταν το φάρμακο αυτό ήδη κυκλοφορεί στο εμπόριο εντός του κράτους αυτού και η αρμόδια αρχή διαθέτει όλα τα απαιτούμενα έγγραφα.

Η Eurim-Pharm υποστήριξε επίσης ότι η άποψη αυτή είχε υιοθετηθεί από το Δικαστήριο με την απόφαση της 20ής Μαΐου 1976, 104/75, de Peijper (Συλλογή τόμος 1976, σ. 241), όπου επρόκειτο περί εισαγωγής εντός κράτους μέλους προϊόντων καταγομένων από άλλο κράτος μέλος. Κατ' αυτήν, η νομολογία αυτή έπρεπε να ισχύσει και στην περίπτωση προϊόντος αυστριακής καταγωγής, εφόσον τα άρθρα 13 και 20 της προπαρατεθείσας συμφωνίας και τα άρθρα 30 και 36 της Συνθήκης έχουν την ίδια διατύπωση και επιδιώκουν τον ίδιο σκοπό, ήτοι την εξάλειψη των εμποδίων στις εμπορικές συναλλαγές.

Τα άρθρα 13 και 20 της συμφωνίας τα οποία επικαλέστηκε η Eurim-Pharm έχουν ως εξής:

Άρθρο 13

«1. Ουδείς νέος ποσοτικός περιορισμός επί των εισαγωγών ή μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος εισάγεται στις συναλλαγές μεταξύ της Κοινότητας και της Αυστρίας.

2. Οι ποσοτικοί περιορισμοί επί των εισαγωγών καταργούνται την 1η Ιανουαρίου 1973, και τα μέτρα ισοδυνάμου αποτελέσματος προς ποσοτικούς περιορισμούς επί των εισαγωγών, την 1η Ιανουαρίου 1975, το αργότερο.»

Άρθρο 20

«Η συμφωνία δεν εμποδίζει τις απαγορεύσεις ή περιορισμούς εισαγωγών, εξαγωγών ή διαμετακομίσεως, που δικαιολογούνται από λόγους δημοσίας ηθικής, δημοσίας τάξεως, δημοσίας ασφαλείας, προστασίας της υγείας και της ζωής των ανθρώπων και των ζώων ή προφυλάξεως των φυτών, προστασίας των εθνικών θησαυρών που έχουν καλλιτεχνική, ιστορική ή αρχαιολογική αξία, ή προστασίας της βιομηχανικής και εμπορικής ιδιοκτησίας, ούτε τις ρυθμίσεις περί χρυσού και αργύρου. Οι απαγορεύσεις, ή οι περιορισμοί αυτοί δεν δύνανται πάντως να αποτελέσουν μέσο αυθαιρέτων διακρίσεων, ούτε συγκαλυμμένο περιορισμό του εμπορίου μεταξύ των συμβαλλομένων μερών.»

Αντιταχθείσα στη συλλογιστική της Eurim-Pharm, η Bundesgesundheitsamt ισχυρίστηκε ότι οι προαπαρατεθείσες διατάξεις της συμφωνίας δεν είχαν με άμεσο αποτέλεσμα και ότι, συνεπώς, η Eurim-Pharm δεν μπορούσε να τις επικαλεσθεί ευθέως ενώπιον εθνικού δικαστηρίου. Υποστήριξε, εξάλλου, ότι η ομοιότητα της διατυπώσεως που υφίσταται μεταξύ των διατάξεων αυτών και των άρθρων 30 και 36 της Συνθήκης δεν αποτελούσε επαρκή λόγο για να τύχουν πανομοιότυπης ερμηνείας.

Έναντι της επιχειρηματολογίας που ανέπτυξαν η Eurim-Pharm και η Bundesgesundheitsamt, το Verwaltungsgericht επισήμανε ότι το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων έχει υιοθετήσει διαφορετικές απόψεις ως προς την ερμηνεία συμφωνιών που συνήφθησαν μεταξύ της Κοινότητας και τρίτων κρατών. Άλλοτε ερμήνευσε ορισμένες διατάξεις των συμφωνιών αυτών κατά τρόπο ανάλογο προς τα αντίστοιχα άρθρα της Συνθήκης (αποφάσεις της 24ης Απριλίου 1980, 65/79, Chatain, Συλλογή 1980/II, σ. 17, και της 15ης Ιανουαρίου 1985, 253/83, Kupferberg II, Συλλογή 1985, σ. 157)· άλλοτε θεώρησε, αντιθέτως, ότι επιβαλλόταν διαφορετική ερμηνεία εν όψει των διαφορετικών σκοπών που επιδίωκαν η Συνθήκη και οι συμφωνίες αυτές (αποφάσεις της 9ης Φεβρουαρίου 1982, 270/80, Polydor, Συλλογή 1982, σ. 329, και της 26ης Οκτωβρίου 1982, 104/81, Kupferberg I, Συλλογή 1982, σ. 3641).

Β — *Το προδικαστικό ερώτημα*

Υπό τις συνθήκες αυτές, το Verwaltungsgericht αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και, με διάταξη της 14ης Ιουνίου 1991, υπέβαλε στο Δικαστήριο το κάτωθι προδικαστικό ερώτημα:

«Πρέπει τα άρθρα 13 και 20 της Συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και της Δημοκρατίας της Αυστρίας (ΕΕ ειδ. έκδ. 11/003, σ. 4) να ερμηνεύονται, σε σχέση με τις παράλληλες εισαγωγές φαρμάκων, βάσει των ίδιων αρχών όπως και τα άρθρα 30 και 36 της Συνθήκης ΕΟΚ, με αποτέλεσμα ότι η χορήγηση αδείας εμπορίας εντός της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας ενός φαρμάκου που πρόκειται να εισαχθεί από την Αυστρία και είναι καθ' όλα όμοιο με ένα φάρμακο το οποίο κυκλοφορεί ήδη στην Ομοσπονδιακή Γερμανία δεν επιτρέπεται να εξαρτάται από το αν ο εισαγωγέας έχει υποβάλει στην αρμόδια υγειονομική αρχή ορισμένα έγγραφα ή ορισμένα στοιχεία τα οποία διαθέτει ήδη η αρχή αυτή;»

Γ — *Διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου*

Η διάταξη του Verwaltungsgericht πρωτοκολλήθηκε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου την 1η Αυγούστου 1991.

Σύμφωνα με το άρθρο 20 του Πρωτοκόλλου περί του Οργανισμού του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, κατέθεσαν γραπτές παρατηρήσεις:

— Η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον J. Sack, νομικό σύμβουλο, στις 12 Δεκεμβρίου 1991,

— Η Eurim-Pharm, εκπροσωπούμενη από τον W. A. Rehmann, δικηγόρο Μονάχου, στις 13 Δεκεμβρίου 1991,

— η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον I. M. Braguglia, avvocato dello Stato, στις 20 Δεκεμβρίου 1991,

— η Βρετανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την S. L. Hudson, στις 24 Δεκεμβρίου 1991.

Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή και μετ' ακρόαση του γενικού εισαγγελέα, το Δικαστήριο αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων.

Ii — Γραπτές παρατηρήσεις που κατατέθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου

Η *Eurim-Pharm* θεωρεί ότι τα άρθρα 13 και 20 της συμφωνίας μεταξύ Κοινότητας και Αυστρίας αποκλείουν να υποχρεώνεται ένας επιχειρηματίας, που επιθυμεί να εισαγάγει εντός της Κοινότητας φάρμακο αυστριακής καταγωγής, να προσκομίζει στην αρμόδια αρχή του κράτους εισαγωγής τα πληροφοριακά στοιχεία που απαιτούνται από την εθνική νομοθεσία, όταν το φάρμακο αυτό διατίθεται ήδη στο εμπόριο εντός του κράτους αυτού και η εν λόγω αρχή διαθέτει όλα τα αιτούμενα πληροφοριακά στοιχεία.

Για να αιτιολογήσει την απόφασή της η Eurim-Pharm ισχυρίζεται, πρώτον, ότι τα άρθρα 13 και 20 έχουν άμεσο αποτέλεσμα εφόσον είναι σαφή, ακριβή και η εφαρμογή τους δεν εξαρτάται από προϋποθέσεις. Κατά την εταιρία, δεν απαιτείται η πλήρωση καμιάς άλλης προϋποθέσεως προκειμένου να αναγνωριστεί το άμεσο αποτέλεσμα των διατάξεων αυτών εντός της Κοινότητας. Ειδικότερα, δεν είναι αναγκαίο να αναγνωρίζεται το άμεσο αυτό αποτέλεσμα εντός της αυστριακής επικράτειας και από τα αυστριακά δικαστήρια. Σε περίπτωση ωστόσο που θα απαιτείτο τέτοια αμοιβαιότητα, η Eurim-Pharm τονίζει ότι κανένα αυστριακό δικαστήριο δεν αρνήθηκε να αναγνωρίσει το άμεσο αποτέλεσμα των διατάξεων αυτών.

Δεύτερον, η Eurim-Pharm εκθέτει ότι τα προπαρατεθέντα άρθρα 13 και 20 προβλέπουν την εξάλειψη των εμποδίων στην ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων μεταξύ Κοινότητας και Αυστρίας, πλην των περιπτώσεων όπου τα εμπόδια δικαιολογούνται από λόγους προστασίας υπερτέρων συμφερόντων (κυρίως λόγω προστασίας της δημόσιας υγείας).

Συναφώς, η Eurim-Pharm διατυπώνει δύο παρατηρήσεις.

Κατ'αρχάς, υποστηρίζει ότι το να απαιτηθεί από ένα επιχειρηματία να προσκομίσει, προς υποστήριξη αιτήσεως χορηγήσεως αδείας εισαγωγής, έγγραφα τα οποία η αρμόδια αρχή διαθέτει ήδη συνιστά εμπόδιο στις συναλλαγές· προσθέτει ότι το εμπόδιο αυτό δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από την ανάγκη προστασίας της δημόσιας υγείας, εφόσον η αρχή διαθέτει όλα τα πληροφοριακά στοιχεία τα οποία της είναι αναγκαία προκειμένου να καθορίσει εάν, εν όψει των αναγκών της δημόσιας υγείας, μπορεί να χορηγηθεί η άδεια διαθέσεως στο εμπόριο του προϊόντος αυτού.

Η Eurim-Pharm επισημαίνει, συναφώς, ότι τα απαιτούμενα από τη γερμανική νομοθεσία πληροφοριακά στοιχεία — τα οποία κατ' ουσίαν σχετίζονται, κατ' αυτήν, με τα τεχνικά χαρακτηριστικά του φαρμάκου — είναι γνωστά κατ' αρχήν μόνο στον παρασκευαστή, εν προκειμένω την Bayer. Χωρίς να διευκρινίζει εάν ζήτησε από την εταιρία αυτή να της τα ανακοινώσει, ισχυρίζεται ότι δεν διέθετε τα πληροφοριακά αυτά στοιχεία και δεν ήταν επομένως σε θέση να τα γνωστοποιήσει στην Bundesgesundheitsamt.

Εν συνεχεία, η Eurim-Pharm ισχυρίζεται ότι, σε ανάλογη περίπτωση, το Δικαστήριο θεώρησε ότι αποτελούσε αδικαιολόγητο εμπόδιο στις συναλλαγές η κανονιστική ρύθμιση που υποχρέωνε έναν επιχειρηματία να προσκομίσει, προς υποστήριξη αιτήσεως χορηγήσεως αδείας εισαγωγής φαρμάκου, έγγραφα τα οποία η αρχή διέθετε ήδη (προπαρατεθείσα απόφαση της 20ής Μαΐου 1976, de Peijper). Κατ' αυτήν, η εν λόγω νομολογία, η οποία ήταν σχετική με την εισαγωγή εντός κράτους μέλους ενός φαρμάκου καταγωγής άλλου κράτους μέλους, πρέπει να επεκταθεί επί της εισαγωγής εντός της Κοινότητας φαρμάκου αυστριακής καταγωγής. Η επέκταση αυτή δικαιολογείται από το γεγονός ότι τα άρθρα 13 και 20 της συμφωνίας, που περιέχουν τους σχετικούς με την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων μεταξύ της Κοινότητας και της Αυστρίας κανόνες, έχουν την ίδια διατύπωση με τα άρθρα 30 και 36 της Συνθήκης, και επιδιώκουν τον ίδιο σκοπό, ήτοι την εξάλειψη των αδικαιολογήτων εμποδίων στο εμπόριο μεταξύ των οικείων κρατών.

Η *Ιταλική Κυβέρνηση* υποστηρίζει ότι η συμφωνία μεταξύ Κοινότητας και Αυστρίας δεν μπορεί να εφαρμοστεί εν προκειμένω. Κατ' αυτήν, η συμφωνία αυτή δεν αφορά στην πραγματικότητα, σε σχέση με τις πραγματοποιούμενες εισαγωγές εντός της Κοινότητας, παρά τα προϊόντα αυστριακής καταγωγής. Δεδομένου όμως ότι το Adalat R παρασκευάζεται στη Γαλλία δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι αυστριακής καταγωγής.

Η κυβέρνηση αυτή θεωρεί επίσης ότι οι διατάξεις οι οποίες διαλαμβάνονται στο ερώτημα που υποβλήθηκε από το εθνικό δικαστήριο, ήτοι τα άρθρα 13 και 20 της συμφωνίας, δεν έχουν εφαρμογή εν προκειμένω. Κατ' αυτήν, οι κανόνες που έχουν πράγματι εφαρμογή στην κυκλοφορία των εμπορευμάτων μεταξύ Κοινότητας και Αυστρίας επί θεμάτων υγιεινής δεν είναι οι εν λόγω διατάξεις, αλλά το άρθρο 15, παράγραφος 2, της συμφωνίας αυτής. Το άρθρο αυτό έχει ως εξής:

«Επί θεμάτων κτηνιατρικής, υγιεινής και υγιεινής των φυτών, τα συμβαλλόμενα μέρη εφαρμόζουν τις ρυθμίσες τους κατά τρόπο, που να μη προκύπτουν διακρίσεις και αποφεύγουν να προβούν στην επιβολή νέων μέτρων, που θα είχαν σαν αποτέλεσμα την αδικαιολόγητη παρεμπόδιση των συναλλαγών.»

Η Ιταλική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ακόμη ότι τα προπαρατεθέντα άρθρα 13 και 20 δεν μπορούν να ερμηνεύονται καθ' όμοιο τρόπο με τα αντίστοιχα άρθρα της Συνθήκης.

Η ουσία της επιχειρηματολογίας που αναπτύσσει επί του σημείου αυτού δεν στηρίζεται επί της υποχρεώσεως της υγειονομικής αρχής κράτους μέλους να αναφέρεται στα έγγραφα τα οποία ήδη διαθέτει προκειμένου να χειριστεί αίτηση χορηγήσεως αδείας, αλλά έχει σχέση με την υποχρέωση που αναλαμβάνουν τα κράτη μέλη να δέχονται εντός της αγοράς τους ένα προϊόν το οποίο παρασκευάζεται ή διατίθεται στο εμπόριο νομίμως εντός άλλου κράτους μέλους.

Κατά την κυβέρνηση αυτή, μια τέτοια υποχρέωση — η οποία απορρέει από τα άρθρα 30 και 36 της Συνθήκης — προϋποθέτει ότι τα ενδιαφερόμενα κράτη συμμερίζονται τις ίδιες απαιτούμενες προϋποθέσεις όσον αφορά την παραγωγή και την πώληση των φαρμάκων. Τέτοια ομοιότητα απαιτουμένων προϋποθέσεων υπάρχει μεταξύ των κρατών μελών ως αποτέλεσμα των σχετικών οδηγιών εναρμονίσεως που έχει εκδώσει το Συμβούλιο, πλην όμως δεν υπάρχει μεταξύ Κοινότητας και Αυστρίας στο μέτρο που δεν έχει επιχειρηθεί προσέγγιση των νομοθεσιών τους. Συνεπώς, οι προπαρατεθείσες διατάξεις της συμφωνίας δεν μπορούν να ερμηνεύονται όπως τα αντίστοιχα άρθρα της Συνθήκης. Επομένως, η δυνατότητα που έχει ένας εισαγωγέας να παραπέμπει στα πληροφοριακά στοιχεία που έχουν ήδη γνωστοποιηθεί στην υγειονομική αρχή δεν μπορεί να επεκταθεί στους εισαγωγείς που θέλουν να εισαγάγουν εντός της Κοινότητας φάρμακο αυστριακής καταγωγής.

Η *Βρετανική Κυβέρνηση* ισχυρίζεται επίσης, κυρίως, ότι η συμφωνία δεν έχει εφαρμογή εν προκειμένω. Κατ' αυτήν, η συμφωνία αποσκοπεί στην πραγματικότητα κυρίως στο να διευκολύνει την πρόσβαση στην κοινοτική αγορά των προϊόντων αυστριακής καταγωγής. Παρατηρεί όμως ότι το Adalat R παρασκευάζεται στη Γαλλία. Εξ αυτού προκύπτει, κατ' αυτήν, ότι το εν λόγω φάρμακο πρέπει να θεωρείται ότι είναι όχι αυστριακής αλλά κοινοτικής καταγωγής.

Επικουρικώς, η Βρετανική Κυβέρνηση υποστηρίζει, για την περίπτωση που το Δικαστήριο θα θεωρούσε ότι η συμφωνία έχει εφαρμογή στη συγκεκριμένη περίπτωση, ότι τα προπαρατεθέντα άρθρα 13 και 20 δεν μπορούν να ερμηνεύονται όπως τα άρθρα 30 και 36 της Συνθήκης.

Στη συλλογιστική που αναπτύσσει για να αιτιολογήσει την άποψή της, η κυβέρνηση αυτή αρχίζει εκθέτοντας την ακολουθητέα μέθοδο προκειμένου να ερμηνευθούν ορισμένες διατάξεις περιεχόμενες σε συμφωνία συναφθείσα μεταξύ Κοινότητας και τρίτου κράτους. Κατ' αυτήν, τέτοιες διατάξεις πρέπει να ερμηνεύονται υπό το φως των σκοπών των συμφωνιών στις οποίες περιέχονται. Επομένως, όταν τέτοιες συμφωνίες επιδιώκουν σκοπούς διαφορετικούς από αυτούς της Συνθήκης, οι εν λόγω διατάξεις δεν μπορούν να ερμηνεύονται όπως τα αντίστοιχα άρθρα της Συνθήκης. Για τον λόγο αυτό, στην προπαρατεθείσα απόφαση της 9ης Φεβρουαρίου 1982, Polydor, το Δικαστήριο έκρινε ότι ένα εθνικό μέτρο το οποίο συνιστά αδικαιολόγητο εμπόδιο στο ενδοκοινοτικό εμπόριο μπορεί να θεωρηθεί ως δικαιολογημένο στο πλαίσιο συμφωνίας ελευθέρων συναλλαγών που συνήφθη με τρίτο κράτος, εν όψει των διαφορετικών σκοπών που επιδιώκονται από τη Συνθήκη και από τη συμφωνία αυτή. Η άποψη που υιοθετήθηκε από το Δικαστήριο στην εν λόγω υπόθεση επιβεβαιώθηκε στη συνέχεια με τρεις αποφάσεις, ήτοι τις προπαρατεθείσες αποφάσεις της 24ης Απριλίου 1980, Chatin, της 26ης Οκτωβρίου 1982, Kupferberg I, και της 15ης Ιανουαρίου 1985, Kupferberg II· υποστηρίχθηκε επίσης από τον γενικό εισαγγελέα Van Gerven στις προτάσεις που ανέπτυξε πριν από την απόφαση της 22ας Ιουνίου 1989, 70/87, Fediol, (Συλλογή 1987, σ. 1781).

Αφού εξέθεσε την ακολουθητέα μέθοδο για την ερμηνεία των συμφωνιών που συνάπτει η Κοινότητα με τρίτα κράτη, η Βρετανική Κυβέρνηση διερωτάται ως προς

τις συνέπειες, σχετικά με την έννοια των προπαρατεθέντων άρθρων 13 και 20, που απορρέουν από τον ειδικό σκοπό της συμφωνίας στην οποία περιέχονται οι διατάξεις αυτές, σε σύγκριση με τους σκοπούς που επιδιώκει η Συνθήκη.

Συναφώς, επισημαίνει κατ' αρχάς ότι ο σκοπός της Συνθήκης, όσον αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, δεν συνίσταται μόνον στην εξάλειψη των εμποδίων στις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών, αλλά και στη δημιουργία μιας ενιαίας αγοράς εντός της Κοινότητας. Μια τέτοια αγορά προϋποθέτει, κατ' αυτήν, ότι τα κράτη μέλη ανταλλάσσουν τις πληροφορίες που διαθέτουν σε σχέση με προϊόντα των οποίων επιτρέπεται η παρασκευή και η εμπορία επί του εδάφους τους. Ως εκ τούτου, στο πλαίσιο της συνεργασίας αυτής, το κράτος μέλος εξαγωγής πρέπει να γνωστοποιεί στο κράτος μέλος εισαγωγής τα πληροφοριακά στοιχεία που είναι αναγκαία στο κράτος αυτό προκειμένου να αποφασίσει εάν πρέπει να επιτρέψει τη διάθεση στο εμπόριο ορισμένου προϊόντος.

Εν συνεχεία, η Βρετανική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι παρόμοια υποχρέωση συνεργασίας δεν προκύπτει από τη συμφωνία ελευθέρων συναλλαγών που συνήφθη μεταξύ Κοινότητας και Αυστρίας.

Προς υποστήριξη της απόψεως αυτής προβάλλει τρία επιχειρήματα.

Πρώτο επιχείρημα: ούτε κατά τη σύναψη της εν λόγω συμφωνίας, ούτε κατά την εκτέλεσή της, η Κοινότητα και η Αυστρία δεν είχαν την πρόθεση να αναλάβουν αμοιβαία υποχρέωση διοικητικής συνεργασίας.

Δεύτερο επιχείρημα: εάν από τη συμφωνία μεταξύ Κοινότητας και Αυστρίας έπρεπε να συναχθεί υποχρέωση συνεργασίας, τότε θα έπρεπε ομοίως να συναχθεί και απ' όλες τις συμφωνίες με τις οποίες η Κοινότητα δεσμεύθηκε έναντι ορισμένων χωρών να εξαλείψει τα εμπόδια κατά την είσοδο των προϊόντων τους στο έδαφός της. Εν προκειμένω, πρόκειται για τις χώρες που είναι μέλη της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελευθέρων Συναλλαγών (στο εξής: ΕΖΕΣ), με τις οποίες η Κοινότητα συνήψε αμοιβαίες συμφωνίες ελευθέρων συναλλαγών. Πρόκειται επίσης για τις χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (στο εξής: χώρες ΑΚΕ), έναντι των οποίων η Κοινότητα δεσμεύθηκε να εξαλείψει μονομερώς τα εμπόδια αυτά. Κατά τη Βρετανική Κυβέρνηση όμως, είναι σαφές ότι, συνάπτοντας όλες αυτές τις συμφωνίες και τις συμβάσεις, η Κοινότητα δεν είχε πρόθεση να δημιουργήσει εις βάρος των κρατών μελών την υποχρέωση να συνεργάζονται στον διοικητικό τομέα με το σύνολο των συμβαλλομένων κρατών.

Τρίτο επιχείρημα, σχετικό με τις συμφωνίες που συνήψαν μεταξύ τους οι χώρες της ΕΖΕΣ. Η Βρετανική Κυβέρνηση διαπιστώνει ότι οι συμφωνίες αυτές αποσκοπούν στην εξάλειψη των εμποδίων στις συναλλαγές, πλην όμως δεν δημιουργούν υποχρέωση διοικητικής συνεργασίας. Θα ήταν παράδοξο, επισημαίνει συναφώς, οι υποχρεώσεις που γεννώνται από τις συμφωνίες αυτές να είναι λιγότερο ευρείες από αυτές που απορρέουν από τη συμφωνία που συνήφθη μεταξύ Κοινότητας και Αυστρίας.

Τέλος, η Βρετανική Κυβέρνηση επισημαίνει ότι το γεγονός ότι η Eurim-Pharm αγόρασε το Adalat R στην Αυστρία, αντί να το αγοράσει στη Γαλλία — όπου παρασκευάζεται το προϊόν αυτό —, οφείλεται στο ότι το εν λόγω φάρμακο πωλείται εκεί φθηνότερα.

Συναφώς, διατυπώνει δύο σκέψεις.

Κατ' αρχάς, θεωρεί ότι δεν πρέπει να επιτραπεί στην Eurim-Pharm να προμηθεύεται προϊόντα εντός τρίτου κράτους προκειμένου να επωφεληθεί των χαμηλότερων τιμών που ισχύουν εκεί και, ταυτοχρόνως, να επικαλείται παρεκκλίσεις που επιτρέπονται σε ορισμένους επιχειρηματίες στις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών.

Εν συνεχεία, η Βρετανική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι το να επιτραπεί στον εισαγωγέα ενός φαρμάκου να παραπέμπει στα πληροφοριακά στοιχεία που ήδη έχουν προσκομιστεί από άλλον επιχειρηματία μπορεί να αποδειχθεί αντίθετο προς το συμφέρον των τρίτων χωρών — όπως η Αυστρία — εντός των οποίων τα προϊόντα αυτά αγοράζονται για να επανεισαχθούν στη συνέχεια στην Κοινότητα. Κατ' αυτήν, μπορεί πράγματι να πιθανολογηθεί ότι ο παρασκευαστής ή ο διανομέας του εν λόγω φαρμάκου θα επιχειρήσουν να θέσουν τέρμα στις παράλληλες αυτές εισαγωγές αυξάνοντας την τιμή στην οποία μπορεί να αγοραστεί το εν λόγω προϊόν εντός των χωρών αυτών. Υπάρχει κίνδυνος, εκτιμά η Βρετανική Κυβέρνηση, η πρακτική αυτή να προκαλέσει άνοδο της τιμής των φαρμακευτικών προϊόντων στις χώρες αυτές.

Η *Επιτροπή* φρονεί ότι η έκταση εφαρμογής της αποφάσεως την οποία επικαλείται η Eurim-Pharm — ήτοι της προπαρατεθείσας αποφάσεως της 20ής Μαΐου 1976 — πρέπει να περιοριστεί στις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών. Αυτό συνεπάγεται ότι δεν πρέπει να επιτραπεί η παραπομπή στα έγγραφα τα οποία διαθέτει ήδη η αρμόδια επί της εισαγωγής αρχής όταν το εισαγόμενο φάρμακο κατάγεται από τρίτη χώρα.

Αιτιολογεί την άποψή της με δύο επιχειρήματα.

Κατ' αρχάς, θεωρεί ότι τέτοια διευκόλυνση δεν μπορεί να παρασχεθεί παρά μόνον όταν, αφενός, το κράτος καταγωγής υποχρεούται να γνωστοποιεί στο κράτος παραγωγής τα πληροφοριακά στοιχεία που διαθέτει σχετικά με το εισαγόμενο φάρμακο και όταν, αφετέρου, τα δύο αυτά κράτη έχουν παρόμοιες νομοθεσίες περί της παρασκευής και της εμπορίας των φαρμάκων.

Συναφώς, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι, στην προπαρατεθείσα απόφαση της 9ης Φεβρουαρίου 1982, Polydor, το Δικαστήριο έκρινε ότι οι διατάξεις περί της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων που περιέχονται σε συμφωνίες ελευθέρων συναλλαγών δεν μπορούσαν να ερμηνευθούν όπως τα αντίστοιχα άρθρα της Συνθήκης εφόσον, αντιθέτως προς αυτήν, οι εν λόγω συμφωνίες δεν συνεπάγονταν την προοδευτική εναρμόνιση των νομοθεσιών των συμβαλλομένων κρατών.

Εν συνεχεία, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι δεν πρέπει να χορηγηθεί απαλλαγή από την υποχρέωση προσκομίσεως ορισμένων εγγράφων στην περίπτωση εισαγωγής εντός της Κοινότητας φαρμάκου αυστριακής καταγωγής χωρίς να υπάρχει η εγγύηση ότι ανάλογη απαλλαγή θα χορηγηθεί εντός της Αυστρίας στους εισαγωγείς κοινοτικών προϊόντων. Η Επιτροπή τονίζει, συναφώς, την ισότητα των όρων ανταγωνισμού την οποία μια συμφωνία ελευθέρων συναλλαγών αποσκοπεί να εγκαθιδρύσει στις εμπορικές σχέσεις μεταξύ Αυστρίας και Κοινότητας.

III — Απαντήσεις στην ερώτηση του Δικαστηρίου

Το Δικαστήριο έθεσε στην Eurim-Pharm, στη Βρετανική Κυβέρνηση και στην Επιτροπή το ερώτημα εάν το Adalat R, το οποίο παρασκευάστηκε εντός της Κοινότητας, μπορούσε να θεωρηθεί ως προϊόν αυστριακής καταγωγής, πράγμα που αποτελεί προϋπόθεση προκειμένου να υπάρχει δυνατότητα εφαρμογής της συμφωνίας εν προκειμένω.

Ως απάντηση στην τεθείσα ερώτηση, η Eurim-Pharm επισήμανε ότι το Adalat R παρασκευαζόταν στη Γερμανία, αλλά δεν διατύπωσε τη γνώμη της ως προς τη δυνατότητα εφαρμογής της συμφωνίας στη συγκεκριμένη περίπτωση.

Διευκρινίζοντας την άποψη που είχε υποστηρίξει με τις γραπτές της παρατηρήσεις, η Βρετανική Κυβέρνηση θεωρεί ότι η συμφωνία δεν μπορεί να τύχει εφαρμογής δοθέντος ότι το Adalat R παρασκευάστηκε εντός της Κοινότητας, κατόπιν δε εξήχθη στην Αυστρία προκειμένου να επανεισαχθεί εντός της Κοινότητας.

Αιτιολόγησε την άποψή της αναφερόμενη στον σκοπό της συμφωνίας, ο οποίος συνίσταται στο να διευκολύνει τις εξαγωγές από τα συμβαλλόμενα μέρη και να συμβάλει έτσι στην ανάπτυξη της οικονομίας τους. Ο σκοπός αυτός συνεπάγεται ότι το προϊόν, προκειμένου να τύχει του προβλεπόμενου από τη συμφωνία αυτή καθεστώτος ελευθέρων συναλλαγών, υφίσταται ορισμένη μεταποίηση εντός της χώρας εξαγωγής. Αυτή η απαιτούμενη προϋπόθεση δεν πληρούται εν προκειμένω, δεδομένου ότι το Adalat R δεν έχει υποστεί καμία μεταποίηση στην Αυστρία.

Η Επιτροπή, τονίζει ότι βάσει του άρθρου 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 3 η συμφωνία εφαρμόζεται στα καταγόμενα από την Κοινότητα εμπορεύματα, τα οποία εξάγονται στην Αυστρία, όπου δεν υφίστανται καμία κατεργασία ή μεταποίηση, και εν συνεχεία επανεξάγονται στην Κοινότητα.

R. Joliet

εισηγητής δικαστής